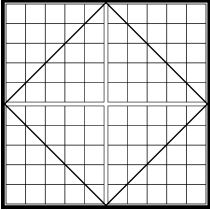

נג א טושי"ע א"ח ס"י תרלו טפ"ף ז':
גב ב מ"י פ"ו מהלכות מנחה הלכה ט סמג עש"ן גב טושי"ע י"ד ס"י רפ"ו טפ"ף יז':
גה ג ד ה מ"י פ"ה מהלכות סוכה הלכה ט סמג עש"ן מג טושי"ע א"ח ס"י תרלה':

רבינו הנגאל

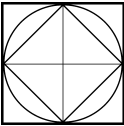
וגרסינן בפרק חלוץ שבין שתי חצירות, אמר ר' יוחנן חלוץ עגול צריך שיהא בחוקיפו כ"ד טפחים ומהן שנים ומשהו בחוך י' שאם ירבענו נמצא משהו בחוך י'. למה לי כולי האי מכדי כל שיש בחוקיפו ג' טפחים יש בו רחב טפח ב"ב טפחים סגי. ושנינן חני מילי בעיגולא אבל בריבועא כו', ואסיקנא בי"ז נבי חומשא סגי. ושנינן ר' יוחנן דאמר כדייני דקיסרי דאמרי ריבועא דנפיק מגו עיגולא פלגא. ואקשינן והא ליחא לדייני דקיסרי, ושנינן לטעמא דדייני דקיסרי קאמר. נמצאת שמועה דר' יוחנן אליבא דדייני דקיסרי אמורה. אמר ר' מאיר משום ר' לוי, שתי סוכות של יוצרים כו'. פשוטה היא. תנו רבנן סוכת גוים, סוכת נשים, סוכת בהמה, סוכת כותים, סוכה מכל מקום כשירה, ובלבד שתהא עשויה לצל ומסוככת כהלכתא. וכן סוכת רועים, סוכת קייצין, סוכת בורגנים, סוכת שומרי פירות, סוכה מכל מקום כשירה. ואסיקנא סוכת גוים וסוכת נשים וכיוצא בהן דלאו בני חיובא נינהו אם היא עשויה לצל ומסוככת כהלכתא כשירה, וכל שכן סוכת רועים וקייצין ובורגנין ושומרי פירות דבני חיובא נינהו שסוכתם כשירה.

ריבועא דנפיק מגו עיגולא פלגא. פירש בקונטרס כשאתה מרבע בתוך העיגול אתה נוטל ממנו חצי השיעור הנשאר צו דהיינו תילתא דכולה הלכך לשש עשרה ריבוע נריך העיגול המקיפו סביב להיות כ"ד ודבר תימה הוא זה מה ענין זה אלל זה אלל יש לפרש ריבועא דנפיק מגו עיגולא פלגא מרוחצו של עוגל מחזיק רוחב הריבוע נמצא זוויות של ריבוע המגיעין עד העיגול כפליים על רוחב הריבוע דקא סבר כל אמתא צריבוע תרי אמות כאלכסונה ותימה היאך טעו צמדה רבי יוחנן ודייני דקיסרי דמאחר שלא מדדו הדבר היאך עשו כלל על דבר שאינו ויש לומר דקבלה צידס לשון זה של ריבוע מגו עיגולא פלגא והוא אמת לענין המקום ולא לענין אורך החוט המקיף והרוחב דמקום הריבוע שבתוך העיגול מתמעט חצי של ריבוע דהוא תילתא דכולי עיגול מדע שאס תעשה ריבוע של עשר על עשר ותחלקנו שמי וערבי ותחזור ותעשה ריבוע צפנים לאלכסונה

של ריבועים קטנים כענין שפירשתי לעיל נמצא ריבוע פנימי חציו של חיצון ואס תעשה עוגל של עשרה על

עשרה בתוך ריבוע החיצון יהא העגול בין שני הריבועים וזה הוכחנו שמרובע יתר על העיגול רביע אס כן העיגול יתר על הריבוע הפנימי חציו של פנימי דהיינו ט' (תילתא דעגולה דהיינו) רביע של ריבוע חיצון וקלת תימה דלא נקט ריבועא דנפיק מגו ט' עיגולא דהיינו תילתא מכל העגול כי היכי דנקט עיגולא דנפיק מגו ריבועא ריבועא דהיינו ריבועא מכל הריבוע לכך יש לפרש דהנך תרי מילי קיימי דאייירי כעין שפירשתי שעושה עיגול בתוך ריבוע וחוזר ועושה ריבוע אחר בתוך אותו עיגול ואחא למימר שנתמעט העגול רובע של ריבוע החיצון וריבוע פנימי נתמעט מריבוע חיצון פלגא ורובע ופלגא קיימי אריבוע חיצון ואס תאמר והלא ריבוע של שצעה על שצעה אס תעשה צו עוגל של שצע על שצע

אמות ותחזור ותעשה בתוך העוגל ריבוע של אלכסונו שצעה כמדת העוגל הוה ליה ריבוע פנימי חמשה על חמשה לפי חשבון של אמתא ותרי חומשי צאלכסונה ומשכחת לה צריבוע פנימי יתר מחציו של חיצון דיש צפנימי כ"ה רצועות של אמה על אמה וצחיצון לא משכחת אלל מ"ט ויש לומר שזה תלוי צמה שהוכחנו דחשבון של אמתא ותרי חומשי אינו מכוון דאיכא טפי וא"כ אין צריבוע הפנימי ה' על ה' דאס היה צו ה' על ה' היה אלכסונו עולה טפי מז' **וְתִיָּהוּ** חיצונה בית שער לפנימית ותתחייב במזווה. וצית שער חייב צמזווה כדתניא

בהקומץ רבה (מנחות דף נג:.) בית שער אכסדרה ומרפסת חייבין צמזווה ותימה דצפרק קמא דיומא (דף יא: ושס) אמרינן דממעטינן להו צמזווה מדמתיב בית מה בית מיוחד לדירה יאלו אלו שאין מיוחדין לדירה ויש מחלקין צין פתוחין לבית ולפתוחין לגינה וקשאי דאס כן הוה ליה לשנויי הכי התס צמנחות (שס) דפריך אדרב חסדא דאמר אכסדרה פטורה מן המזווה וז"ל הא דאורייתא הא דרבנן והא דלא משני התס צמנחות דמשמע ליה דרב חסדא פטורה לגמרי קאמר אפילו מדרבנן:

סוכת בותים. כל הנך דקחשיב הכא אמר צשמעמין דלאו צני חיובא נינהו דקסבר גרי אריות הן והא דאמר פרק שני דיצמות (דף כד:) דלאחד גרי אריות ואחד גרי חלומות הלכה כולס גרים הני מילי כשנתגייירו לגמרי אלל גרי כותים כתיב צספר מלכים (צ ח) את ה' היו יראים ואת אלהיהם היו עוזדים ומאן דאמר כותים גרי אמת קסבר דאחר כך ניתקנו:

אלל ריבועא מגו עיגולא פלגא. כשאתה מרבע בתוך העיגול אתה מוציא ממנו חצי השיעור הנשאר צו דהיינו תילתא דכוליה הלכך לשש עשרה ריבוע נריך העיגול המקיפו סביב להיות עשרים וארבע: ולאו מילתא היא. דהא ראינו דלא הוי שיעורא כולי האי אלל שיהא רחצ כשיעור אלכסונו של מרובע

וכל אמתא צריבוע אמתא ותרי חומשי צאלכסונו: **שמי סוכות של יוצרים**. כך היה דרך של יוצרי כלי חרס צימיהן עושין להס שמי סוכות זו לפנים מזו צפנימית הוא דר ומצניע קדרותיו וצחיצונה הוא עושה מלאכתו ומוציא קדרותיו למכור: **פנימים אינה סוכה**. אס צא ליצב צמוכה צחג לשס סוכה ואע"ג דלא צעינן סוכה לשס חג דהא צבית הלל קיימא לן דמכשרי סוכה ישנה צמתינן (דף ט.) הלא אינה סוכה דלא מיינכרל מללתא דלשס סוכה הוא דר צו דהא כל ימות השנה דייר התס ורוב תשמישו וסעודתו ושינתו **שס: וחייצס צמזווה**. לעולס משוס דכל דירתו צה: **החיצונה סוכה**. ויואל צה ידי חובצו ואין נריך לסותרה ולעשותה לשס חג צבית הלל ומשוס היכירל דמנוה ליכל למיכר דציון דכולה שחל ללו הכא דייר והשתא דייר צה איכא היכירל: **ופטורה מן המזווה**. לעולס דלאו דירה היא שאינה עשויה אלל ללאת ולצא דרך שס ולהכניס שס תגרים: **וסיבוי צבית שער הפנימית**. דק"ל צמנחות צהקומץ רבה (דף נג:.) דחייב צמזווה מדרבנן. וצית שער

פורק"א צלע"ז שלפני הבית: משוס דלא קביע לא זו זו דבר צבוע ואין הפנימית חשובה להיות לה בית שער: **סוכה גוים**. שעשויה לדור צה צימות החמה: **סוכה מ"מ**. אפילו פחותה מאלו ולקמיה מפרש מאי היא: **מאי כהלכסה**. מאי אמתא לאשמועינן דאילו שתהא ללתה מרובצה מחמתה וצדצר שכשר לכסך צו פשיטא אטו משוס דריעא צמילי אחרנייתא שלא נעשית לשס סוכה תתכשר אף צפסולות: **אמר רב חסדא**. האי כהלכתה דקאמר הוא צמשוככת יפה דמוכחל מלתא שעשייתה הראשונה ללא היתה ולא ללניעות צעלמל דאע"ג דסוכה לשס חג לא צעינן לשס סוכה צעינן וללא הוא דמיקריא סוכה צסוככת מן החורב: **רקצ"ש**. סימן רועים קייצים צורגנין שומרי פירות. ולקמן פריך מאי גריעותייהו דהני מהנך דלעיל דקרי ליה סוכה מכל מקום: **רועים**. שעשו סוכה צשדה ליצב צמוכה מפני השרצ ושומרים לאנס: קייצים. שומרי קציעות השטוחין צשדה לייצב: **צורגנין**. שומרי העיר. וכולן ישראלים הס אלל סוכה זו לא לשס חג נעשית: **סוכה מכל מקום**. דאפילו פחות מאלו והיינו הנך דלעיל כדמפרש לקמן דהאי תגל חשיצי ליה הני משוס דישראלים נינהו וחייבין צסוכה וראויה סוכתן להכשיר יותר מסוכת גנב"ך גוים נשים צהמה כותים שאין חייבין צסוכה: **אלימא**. חשובה להכשיר: **סוכה רקצ"ש לא קביעי**. פעמים רועין כאן ופעמים רועין כאן כשאלכלו את המרעה וכן קייצים כשיצשו הולכין להס וסותרין סוכתן: מתני'

צהקומץ רבה (מנחות דף נג:.) בית שער אכסדרה ומרפסת חייבין צמזווה ותימה דצפרק קמא דיומא (דף יא: ושס) אמרינן דממעטינן להו צמזווה מדמתיב בית מה בית מיוחד לדירה יאלו אלו שאין מיוחדין לדירה ויש מחלקין צין פתוחין לבית ולפתוחין לגינה וקשאי דאס כן הוה ליה לשנויי הכי התס צמנחות (שס) דפריך אדרב חסדא דאמר אכסדרה פטורה מן המזווה וז"ל הא דאורייתא הא דרבנן והא דלא משני התס צמנחות דמשמע ליה דרב חסדא פטורה לגמרי קאמר אפילו מדרבנן:

סוכת בותים. כל הנך דקחשיב הכא אמר צשמעמין דלאו צני חיובא נינהו דקסבר גרי אריות הן והא דאמר פרק שני דיצמות (דף כד:) דלאחד גרי אריות ואחד גרי חלומות הלכה כולס גרים הני מילי כשנתגייירו לגמרי אלל גרי כותים כתיב צספר מלכים (צ ח) את ה' היו יראים ואת אלהיהם היו עוזדים ומאן דאמר כותים גרי אמת קסבר דאחר כך ניתקנו: סוכה

א) מנחות מב, ב) [מהר"ם מומק זה],

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה ריבועא דנפיק וכו' וקלת תימה וכו' מגו עיגולא תילתא דהיינו תילתא מכל העיגול:

גליון הש"ס

גב' תנו רבנן גנב"ך. ע' גיטין דף מה ע"צ חוס' ד"ה כל:

לעזי רש"י

פורק"א. אכסדרה.